

Referat fra møde i Vildtforvaltningsrådet
Tirsdag den 24. marts 2009 kl. 9.30 – 14.00

SKOV- OG NATURSTY-
RELSEN
Natur og Skov
J.nr. SNS-302-00100
Ref. elbra
Den 22. september 2009

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)
Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening
Henrik Bertelsen, Dansk Landbrug
Michael Brockenhuus-Schack, Dansk Landbrug
Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Ole Roed Jakobsen, Danmarks Jægerforbund
Poul Hald-Mortensen, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Trine Skov, Friluftsrådet

Fra Skov- og Naturstyrelsen deltog:

Agnete Thomsen
Ole Markussen
Sandor Hestbæk Markus
Thomas Skovgaard Mortensen
Peter Simonsen
Elsebeth Braüner (referent)

Fra DMU deltog:

Aksel Bo Madsen
Jørn Pagh Berthelsen

Fra Skov & Landskab deltog:

Bo Jellesmark Thorsen

Der var afbud fra:

Tommy Dybbro, WWF, Verdensnaturfonden
Ulrik Lorenzen, Skov- og Naturstyrelsen

Mødet startede kl. 9.30

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet 16. april 2008
3. Meddelelser
4. Fodring af ænder
5. Natura 2000
6. Regnskab/budget jagttegnsmidler
7. Forskningsstrategi

8. Forvaltningsplan skovmår
9. Status fra DMU vedrørende monitoring af biotopplaner
10. Ændring af bekendtgørelse om jagttegn, buejagt og våben og ammunition
11. Evt.

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2009-01-01)

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Dagsordenen blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra mødet 9. december 2008 (Bilag 2009-01-02)

Resumé: Udkast til referat blev sendt i høring den 19. december 2008 med frist den 16. januar 2009. Der er modtaget kommentarer fra Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening, Poul Hald-Mortensen, Dansk Naturfredningsforening, Aksel Bo Madsen, DMU. Referat med bemærkninger er udsendt den 27. januar 2009.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Efter en kort drøftelse af ændringen af ordet "regulering" til "forvaltning" under pkt. 12 blev referatet godkendt.

3. Meddelelser

- Fra formanden
  - **Anders D. Lassen** startede med at byde velkommen til Trine Skov.
  - Status jagttidsudvalget
Anders D. Lassen gav en kort status for arbejdet i arbejdsgruppen vedrørende revision af jagttidsbekendtgørelsen. Arbejdet er i gang og skrider fremad, og det forventes, at der opnås enighed om en indstilling til Rådet.
  - Teknikergruppe om markvildt
Pkt. afventede repræsentanterne fra DMU, som var lidt forsinkede. Herefter bad **Anders D. Lassen** DMU forklare, hvad formålet med gruppen var. **Aksel Bo Madsen** redegjorde for formålet med gruppen, som er en opfølgning på forskningspakken Vildt og Landskab. Det er et fagligt forum, som skal hjælpe DMU med at finde konkrete, praktiske løsninger for ophjælpning af bestandene af markvildt på baggrund af de indkomne forskningsresultater.
- Fra sekretariatet
  - Evaluering EU-sager
Ole Markussen konstaterede, at Rådet får de lovede mails fra EU-specialudvalget. **Anders D. Lassen** konkluderede, at Rådet vil vurdere ordningen og behovet herfor på et senere tidspunkt.
  - Status for biotopplanvejledningen

- **Sandor H. Markus** oplyste, at vejledningen og det tilhørende regneark nu ligger på styrelsens hjemmeside. Arbejdet med tilretning af bilagene er i gang og færdiggøres så hurtigt som muligt. Der arbejdes endvidere på snarest muligt at få udarbejdet retningslinjer for kursusindholdet, så godkendelse af udsætningskurserne kan komme i gang.
  - Status vedrørende habitatlovsforslaget
Thomas S. Mortensen oplyste, at lovforslaget er fremsat, og første behandling i Folketinget sker torsdag den 26. marts 2009. Lovforslaget forventes vedtaget inden sommerferien og forventes at træde i kraft i starten af oktober 2009.
  - Program for septembermødet
Det blev oplyst, at der arbejdes videre med forslaget om udflugt til Saltholm med møde på Vestamager.
  - **Agnete Thomsen** oplyste, at ministeren er kaldt i samråd den 25. marts 2009 om agerlandets fugle.
- Fra medlemmerne
    - **Christian Hjorth** oplyste, at der er fundet en havørn ved Saltbæk Vig, som er blevet skudt. DOF har meldt sagen til politiet. Der er efterfølgende samme sted fundet en død spurvehøg, som tilsyneladende også er skudt.
    - **Michael Brockenhuus-Schack** oplyste, at Dansk Landbrug er kommet med et oplæg til Grøn Vækst.
    - **Trine Skov** fortalte kort om Friluftsrådets "Find Foråret"-kampagne og henledte opmærksomheden på Friluftsrådets generalforsamling den 29. april, [hvor der vil blive samlet op på det seneste års debat om adgang til naturen og hvor Friluftsrådets bestyrelse vil fremlægge en handlingsplan](#)
    - **Poul Hald-Mortensen** meddelte, at Danmarks Naturfredningsforening er kommet med et udspil til en landbrugspolitik.
    - **Ole Roed Jakobsen** opfordrede til at få omstændighederne omkring den døde havørns endeligt fuldt belyst og tog i øvrigt skarpt afstand fra hændelsen, som Danmarks Jægerforbund ligeledes har meldt til politiet. **Ole Roed Jakobsen** gav endvidere udtryk for skuffelse over, at det senest fremsatte lovforslag (habitatlovsforslaget) fortsat indeholder en ændring af reglerne om jagt på havet. **Thomas S. Mortensen** oplyste hertil, at spørgsmålet, efter modtagelsen af oplysninger fra Danmarks Jægerforbund, har været forelagt juridisk specialudvalg, som bl.a. rådgiver regeringen om juridiske spørgsmål om fortolkningen og anvendelse af EU-retten, og at udvalget har fastholdt, at der er behov for den foreslåede ændring.

4. Fodring af ænder (Bilag 2009-01-03)

Resumé: Friluftsrådet har ønsket punktet på dagsordenen med følgende begrundelse:

Friluftsrådet ønsker drøftet problemerne vedrørende fosforudledning i.f.m. fodring af ænder, jf. Faglig Rapport fra DMU "Påvirkninger af søers fosforindhold som følge af udsætning af gråand". Af rapporten fremgår at, "fodring af ænder utvivlsomt yder et ikke ubetydeligt bidrag til koncentrationerne af tP"

Dette bidrag er dog ikke kvantificeret. Det burde være teknisk muligt at udvikle løsninger, der indebærer at ænder kan fodres samtidig med, at udslippet af fosfor fra foderet til søvandet minimeres.

DMU rapporten er vedlagt som bilag 2009-01-03.

Punktet har været på dagsordenen på møderne i både september og december 2008, men er på grund af tidsnød blevet udsat på begge møder.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Trine Skov** redegjorde for baggrunden for punktet og opfordrede Vildtforvaltningsrådet til at foranledige et projekt igangsat med henblik på at få udarbejdet nogle retningslinjer for, hvordan fodring kan ske med mindst mulig fosforudledning til følge.

Anders D. Lassen præciserede, at der er indgået et forlig omkring udsætning, som dog ikke støttes af Dyrenes Beskyttelse og Danmarks Naturfredningsforening. Forliget er ikke i spil her.

Trine Skov bekræftede dette og henviste i øvrigt til sin redegørelse for baggrunden for at spørgsmålet tages op.

*På baggrund af en drøftelse bl.a. af teknik omkring fodring i, på og ved vand, konkluderede **Anders D. Lassen**, at Rådet var delt i spørgsmålet, men at et flertal af Rådets medlemmer beder Skov- og Naturstyrelsen om et oplæg til et sæt praktiske retningslinjer for, hvordan fodring af ænder kan ske på en måde, så udledningen af fosfor mindskes. Retningslinjerne bør indgå i det kursus om udsætning, som Skov- og Naturstyrelsen skal godkende, og som alle udsættere af mere end 100 ænder skal gennemgå.*

5. Natura 2000

Resumé: Lisbeth Andersen fra By- og Landskabsstyrelsen vil fortælle om Natura 2000-processen: Baggrunden for arbejdet, hvad er det, der er gjort og hvad er det, der vil ske fremover og hvornår.

Indstilling: Til orientering

Beslutning: Punktet blev udsat til næste møde, idet de relevante medarbejdere hos By- og Landskabsstyrelsen var optaget hele dagen af et andet møde. **Anders D. Lassen** udtrykte skuffelse over By- og Landsskabsstyrelsens prioritering.

6. Regnskab/budget jagttegnsmidler (Bilag 2009-01-04)

Resumé: Det endelige regnskab for 2008 samt budget for perioden 2009-2014 er vedlagt som bilag 2009-01-04.

Indstilling: Til orientering og diskussion

Beslutning: Rådet gennemgik og drøftede regnskabet og budgettet, ligesom der blev stillet konkrete spørgsmål til indholdet af og udviklingen i en række projekter og poster.

Der blev forespurgt om status på projekt om rodenticider i rovfugle. **Aksel Bo Madsen** lovede at vende tilbage med en status på næste møde.

*Efter Rådets drøftelse konkluderede **Anders D. Lassen**, at det var godt at få en detaljeret gennemgang af regnskab/budget og den deraf følgende drøftelse. På baggrund af gennemgangen og den deraf følgende klarhed over de kommende års begrænsede midler til projekter m.v., vil Rådet skrive et brev til ministeren, hvori ministeren rådes til at reducere den årlige overførsel til naturforvaltningsmidlerne med 8 mio.kr. Beløbet vil i stedet kunne bruges til andre formål, herunder vildtforskning. Rådet gav, som tidligere, klart udtryk for sin modstand mod anvendelsen af jagttegnsmidler til opkøb af arealer, hvilket en stor del af naturforvaltningsmidlerne, som de 8 mio.kr. indgår i, anvendes til.*

7. Forskningsstrategi (2009-01-05)

Resumé: På baggrund af drøftelsen på det sidste møde har Skov- og Naturstyrelsen færdiggjort strategien for forskning i de kommende år. Strategien er vedlagt som bilag 2009-01-05.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Ole Markussen** og **Peter Simonsen** præsenterede kort strategien, som den er udmøntet på baggrund af input fra DMU, Skov & Landskab, By- og Landskabsstyrelsen, samt Vildtforvaltningsrådet, bl.a. på det seneste møde den 9. december 2008.

Peter Simonsen oplyste, at der for perioden 2007-2013 er igangsat forskningsprojekter i størrelsesordenen 52 mio. kr.

Ole Markussen henviste endvidere til, at der ikke pt. er plads i budgettet til at sætte nye projekter i gang, hvorfor de indkomne projektansøgninger er oplistet, men ikke prioriteret.

*På baggrund af Rådets drøftelse konkluderede **Anders D. Lassen**, at det er et udmærket papir at arbejde videre på baggrund af, og at Rådet tager strategien til efterretning.*

8. Forvaltningsplan skovmår (Bilag 2009-01-06 og 2009-01-07)

Resumé: Miljøministeren har den 2. februar 2009 svaret FMPU på et spørgsmål vedrørende udarbejdelse af forvaltningsplan for skovmår. Ministeren har i den forbindelse bedt Vildtforvaltningsrådet om at tage stilling til spørgsmålet. Spørgsmål og svar vedlægges som bilag 2009-01-06.

Samme spørgsmål har tidligere været rejst af Danmarks Naturfredningsforening på møderne i september 2008 og december 2008. På grund af tidsnød er punktet blevet udsat begge gange.

Danmarks Naturfredningsforening har i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser og Statens Naturhistoriske Museum gennemført "Projekt Skovmår", som har tilvejebragt ny viden om skovmårens levevis i Danmark. Der foreligger en specialerapport og om kort tid vil der foreligge en rapportering fra Danmarks Miljøundersøgelser.

På baggrund af resultaterne har Danmarks Naturfredningsforening udarbejdet et diskussionsoplæg til en forvaltningsplan, som har været forelagt Dansk Skovforening til indledende kommentarer.

Danmarks Naturfredningsforening anmoder Vildtforvaltningsrådet om på baggrund af drøftelserne at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af "teknikere" udpeget af de relevante organisationer, som med udgangspunkt i rapporteringerne fra "Projekt Skovmår", diskussionsoplægget samt Dansk Skovforenings kommentarer hertil, kan udarbejde et egentligt udkast til en forvaltningsplan, som kan forelægges Vildtforvaltningsrådet.

Bilag 2009-01-06: DN's diskussionsoplæg til en forvaltningsplan (wordfil), Dansk Skovforenings foreløbige kommentarer hertil samt specialerapport.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Aksel Bo Madsen** redegjorde kort for indholdet af DMU's rapport om skovmår. Rådet drøftede behovet for en forvaltningsplan for skovmår, herunder proportionerne i forhold til behovet ved andre arter. **Peter Simonsen** redegjorde for retningslinjerne for, hvornår og i hvilke situationer der udarbejdes forvaltningsplaner.

For så vidt angår det rejste spørgsmål om jagtfredning af husmåren, henviste **Anders D. Lassen** spørgsmålet til arbejdsgruppen om jagttidsrevision.

*På baggrund af Rådets drøftelser konkluderede **Anders D. Lassen**, at et bredt udsnit af Rådet ikke mener, der pt. er behov for udarbejdelse af en forvaltningsplan for skovmår.*

9. Status fra DMU vedrørende monitoring af biotopplaner (2009-01-08)

Resumé: På baggrund af Vildtforvaltningsrådets udmeldinger på det sidste møde den 9. december 2008 om projektet vedrørende monitoring af biotopplaner er DMU blevet bedt om at redegøre for status på projektet.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Jørn Pagh Berthelsen**, DMU, redegjorde for indholdet af det fremsendte statusnotat, herunder for forslaget til ændret monitoringsstrategi og –metode. Dette var begrundet i følgende: 1) **formonitoring har iflg. DMU's opfattelse haft til formål på få testejeendomme at sikre enighed om monitoringsmetoden i biotopplanudvalget fuldstændig i lighed med den positive proces som har været ved udarbejdelse af vejledningen**, 2) **at det er effekterne af biotopplanerne som DMU er blevet bedt om at monitorere - ikke ejendommens basisnatur på markfladen**, 3) **at en biotopplanejendom først eksisterer når den er anmeldt, derfor er det ikke muligt at monitorere inden da**, 4) **DMU's uvildige monitoring af natureffekterne kræver en tilfældig (random) udvælgelse af ejendomme**, 5) **da de forskellige valgte biotopplantiltag på individuelle ejendomme er frivillige, kan der først eftermoniteres, når tiltagene rent faktisk er udmøntet.**

Næste skridt vil være indkaldelse af arbejdsgruppen med henblik på drøftelse og vedtagelse af det endelige metodevalg.

Det blev fra flere sider anført, at man fra Rådets side havde forventet, at en formonitoring bestod af en nulpunktsanalyse forud for det tidspunkt, hvor der igangsættes biotopforbedrende tiltag. **Anders D. Lassen** påpegede, at projektet netop var sat i gang så tidligt, at der ville kunne udarbejdes en nulpunktsanalyse, og at der sågar var lavet et tillæg til kontrakten mellem DMU og Skov- og Naturstyrelsen i 2008 netop med henblik på formonitoring. Han pegede endvidere på, at DMU ved endnu

ikke at være gået i gang har forpasset chancen for at lave en sådan analyse. **Jørn Pagh Berthelsen** redegjorde for, hvorfor en sådan nulpunktsanalyse efter DMU's opfattelse ikke har nogen større værdi for den egentlige monitoring.

Det blev påpeget fra flere sider, at det er vigtigt, at monitoringsarbejdet på de udvalgte ejendomme sker i tæt samarbejde med grundejerne, således at disse får gavn af de resultater, de bidrager til.

På baggrund af Rådets drøftelser og de bemærkninger, der fremkom, herunder at det er vigtigt, at resultaterne stilles til rådighed løbende for såvel de implicerede grundejere og arbejdsgruppen, tog Rådet DMU's redegørelse til efterretning.

10. Ændring af bekendtgørelse om jagttegn, buejagt og våben og ammunition (Bilag 2009-01-09)

Resumé: Skov- og Naturstyrelsens forslag til revision og ensretning af reglerne om prøver (jagttegn, riffel og bue) m.v. Der foreslås en ensretning af reglerne om prøver samt ændring af reglerne om skiver i forbindelse med riffelprøverne. Der vil endvidere blive foreslået en forhøjelse af prøvegebyrerne, så de fremover vil dække de faktiske omkostninger ved afholdelsen. Denne del af ændringen skal afklares.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: De foreslåede ændringer blev gennemgået og konkrete spørgsmål hertil besvaret. Spørgsmålet om at nuancere forbuddet mod brug af lyd-dæmper ved at gennemføre en sondring mellem lyd-dæmper og rekyld-dæmper blev drøftet ud fra en mere principiel vinkel. **Sandor H. Markus** forklarede, at man i Sverige har lignende regler for personer, der anvender skydevåben erhvervsmæssigt. **Poul Hald-Mortensen** udtrykte, af kontrolmæssige hensyn, betænkelighed ved muligheden for, at lyd-dæmpning kan anvendes til ulovlig jagt.

Anders D. Lassen konkluderede, at Rådet, bortset fra den nævnte betænkelighed, ikke havde indvendinger mod den foreslåede sondring og ikke i øvrigt havde bemærkninger til de foreslåede ændringer.

11. Evt.

Christian Hjorth efterlyste en gennemgang af de senest vedtagne ændringer af jagt- og vildtforvaltningsloven. **Ole Markussen** tilbød en gennemgang af såvel de seneste ændringer som de nye, endnu ikke vedtagne ændringer, i forbindelse med det næste møde.

Christian Hjorth bad ligeledes om at blive gjort bekendt med indholdet af den seneste skrivelse fra Kommissionen vedrørende vildtskadebekendtgørelsen. Dette blev støttet af **Ole Roed Jakobsen**. **Thomas S. Mortensen** oplyste, at der ikke kan gives offentlighed omkring skrivelser uden Kommissionens tilladelse.

Endelig gav **Christian Hjorth** udtryk for et ønske om, at ministeren møder Rådet, inden Rådet skal nyudpeges i 2010.

Sandor H. Markus oplyste, at der er lavet tekniske ændringer i det notat Rådet fik på mødet i september 2008 om evaluering af buejagten. Det tilrettede notat vil blive fremsendt til Rådets medlemmer.

Bjarne Clausen gjorde opmærksom på, at der ved tilladelse til dyrehaver, gives tilladelse til flere dyr, end arealet kan bære, samtidig med at der fastsættes restriktioner for tilførsel af foder udefra. En sådan praksis medfører en risiko for dyreværns-mæssige problemer p.g.a. fødemangel. **Agnete Thomsen** oplyste, at der er givet en tilladelse, og at afgørelsen indeholder et vilkår om en forvaltningsplan, der bl.a. skal redegøre for, hvordan den nævnte problematik løses.

Mødet sluttede kl. 14.00